

Prof. dr. sc. Gerd Antes, Njemačka

Transparentnost u kliničkim istraživanjima: multidimenzionalni problem koji još nije riješen

Životopis

Gerd Antes je medicinski statističar i počasni profesor na Medicinskom centru Sveučilišta u Freiburgu (Njemačka), te direktor Njemačkoga Cochranea. 1997. godine je uspostavio Njemački Cochrane Centar u okviru Instituta za medicinsku biometriju i medicinsku informatiku na Sveučilištu u Freiburgu. Njemački Cochrane 2014. godine postaje središnja institucija u okviru Medicinskog centra. Gerd Antes je uvijek poticao i podupirao razvoj Cochrane kolaboracije u Njemačkoj i zdravstvene skrbi utemeljene na dokazima. Suosnivač je i član uprave (predsjednik 2001.-2003.) njemačke Mreže za medicinu utemeljenu na dokazima. Od 1998. do 2004. bio je član Upravnog odbora Cochrane kolaboracije. Od studenog 2002. godine član je Komisije za smjernice Njemačkog udruženja medicinskih znanstvenih društava. Nakon nekoliko godina u znanstvenom savjetodavnom odboru Platforme za registar međunarodnih kliničkih ispitivanja (International Clinical Trial Registry Platform, ICTRP) Svjetske zdravstvene organizacije, 2007. godine postaje projektni koordinator Njemačkog registra za klinička ispitivanja. Uz to, član je nekoliko savjetodavnih odbora za nacionalne i međunarodne projekte. U veljači 2012. postaje počasni profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Freiburgu.

Sažetak predavanja

Neobjavlivanje kliničkih ispitivanja jedan je od najvećih uzroka rasipanja i iskrivljavanja u procesu istraživanja. Davanje prednosti objavljivanju pozitivnih rezultata i potiskivanju negativnih rezultata dovodi do sustavne pogreške u objavljenim rezultatima. Posljedica toga je da su sustavni pregledni članci i svi povezani proizvodi kao što su izvješća o procjeni zdravstvenih tehnologija (Health Technology Assessment, HTA), kliničke smjernice i napatci za pacijente pogrešno naklonjeni iznošenju pretjerano optimističnih stavova i preporuka. Osim problema nestajanja cijelih kliničkih pokusa, manje poznati su problemi uvođenja izmjena tijekom pokusa i u izvještavanju (npr. mijenjanje ishoda) te sustavno izvrtanje činjenica u tumačenju rezultata pokusa. U posljednjih nekoliko godina ovim problemima je posvećena povećana pozornost, što je dovelo do korištenja pojma *sustavna pogreška diseminacije*, što je općenitiji pojam od *sustavne pogreške publikacije*. Unatoč brojnim aktivnostima za smanjenje sustavnih pogreški i pogrešnog liječenja, situacija se nije dovoljno promijenila. Sadašnje stanje i aktivnosti bit će opisane u kontekstu, s ciljem poticanja rasprave o tome kako se pridružiti naporima za postizanje veće transparentnosti.